4. MANTIK ÇEŞİTLERİ VE UYGULAMALARI

www.felsefeogretmeni.com

www.felsefeogretmeni.com

4.1. Mantığın Uygulama Alanları

Mantık yalnızca teorik bir disiplin değil; *felsefe*, *matematik*, *fizik*, *kimya*, *biyoloji*, *psikoloji*, *tarih*, *hukuk ve teknoloji* gibi pek çok alanda düşünceyi sistematik hâle getiren evrensel bir araçtır. Bilgisayar sistemleri ve yapay zekâ tamamen mantık ilkelerine dayanır.

www.felsefeogretmeni.com

MANTIĞIN GÜNLÜK HAYATTAKİ UYGULAMALARI

1.MANTIK VE PRATİK YAŞAM

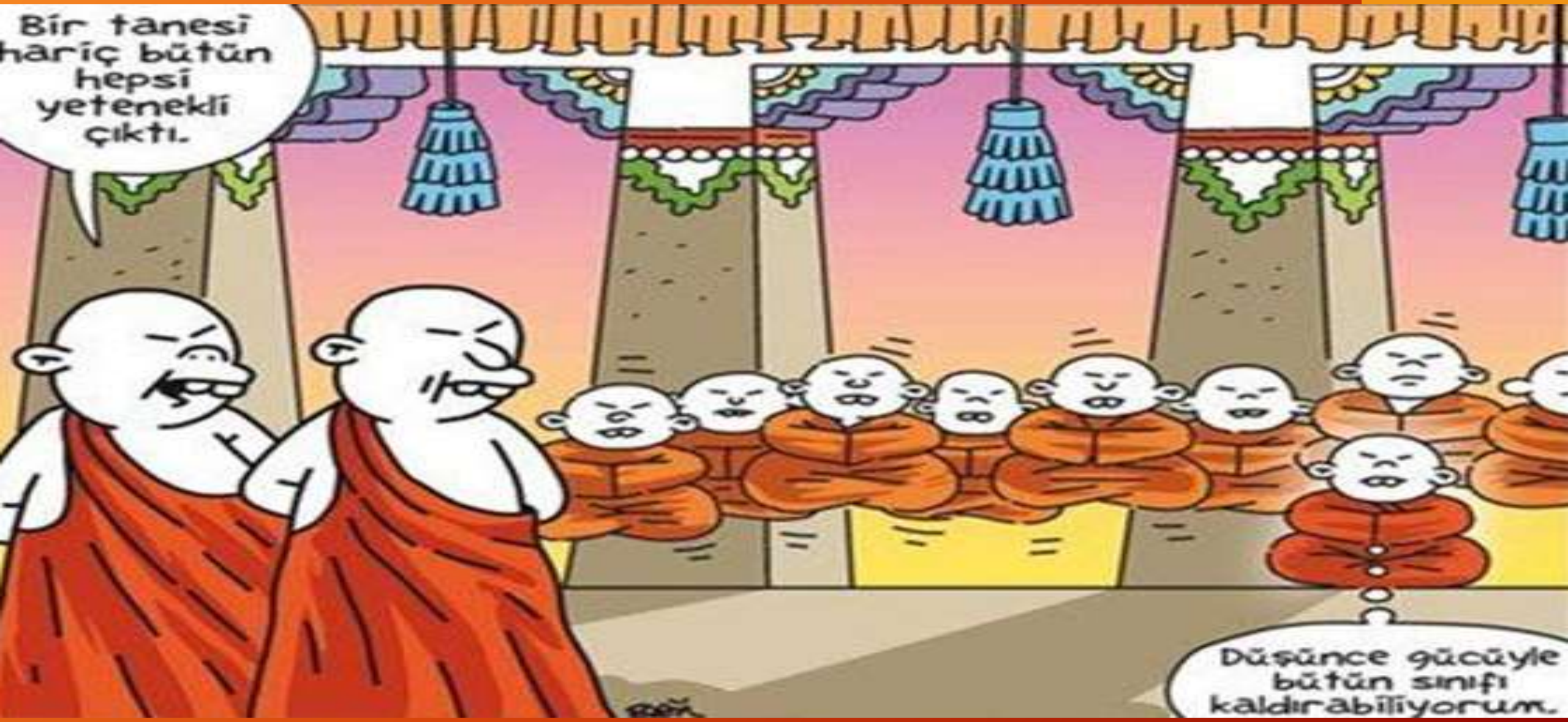
2.MANTIK VE TEKNİK

3.MANTIK VE BİLİM

4.MANTIK VE FELSEFE

1.MANTIK VE PRATİK YAŞAM

www.felsefeogretmeni.com

Eleştirel düşünme alışkanlığı kazandırır.

2.MANTIK VE TEKNİK

www.felsefeogretmeni.com

Google

-Uçaktaki otomatik pilot uygulaması,
-İnternet arama motorları,
-Cep telefonları,
-Yapay zekalı robotlar

3.MANTIK VE BİLİM

www.felsefeogretmeni.com

4.MANTIK VE FELSEFE

Felsefe doğru bilgiye ulaşmak için mantığın ilkelerini kullanır.

www.felsefeogretmeni.com

4.2. Mantık Çeşitleri

Çağın ihtiyaçlarına göre mantık türleri çeşitlenmiştir:

www.felsefeogretmeni.com

İnformel Mantık: Günlük dildeki argümanları ve doğal dildeki çıkarımların tutarlılığını inceler.

www.felsefeogretmeni.com

Abdüktif (Geri Çıkarımsal) Mantık: Gözlemlerden yola çıkarak en makul ve açıklayıcı olası sonucu bulmayı amaçlar (tıbbi teşhisler, dedektiflik).

www.felsefeogretmeni.com

Soru-Cevap Mantığı (Jaakko Hintikka): Bilgi edinme sürecini soru ve cevaplar üzerinden yapılandırır.

www.felsefeogretmeni.com

Tutarlılık Ötesi (Parakonsistent) Mantık: Çelişkili önermelerin sistemi geçersiz kılmasına yol açmadan işlemeye devam etmesini sağlar.

www.felsefeogretmeni.com

Bulanık Mantık (Fuzzy Logic): Doğruluk değerini dereceli olarak ele alır (0 ile 1 arasında ara değerler; örn: %60 ılık, %40 sıcak). Yapay zekâ ve ev aletlerinde kullanılır.

www.felsefeogretmeni.com

Temporal (Zamanlı) Mantık: Önermelerin zaman içindeki ("her zaman", "gelecekte") doğruluklarını inceler.

www.felsefeogretmeni.com

4.3. Mantığın Günlük Hayattaki Yeri

Paradokslar: Herkes tarafından kabul görmüş bir düşünceyle çelişen, doğru kabul edildiğinde yanlış çıkan döngüsel çelişkilerdir (Örn: *Yalancı Paradoksu*, *Berber Paradoksu*).

www.felsefeogretmeni.com

Dilemmalar (İkilemler): Kişinin karşısına çıkan iki seçeneğin de benzer olumsuz sonuca götürdüğü akıl yürütme biçimleridir.

www.felsefeogretmeni.com

B. İkilem (Dilemma):

-Bitişik koşullu ve ayrık koşullu önermelerin birleşmesinden oluşur.

-İkilemde amaç muhatabı seçeneksiz bırakarak onu mağlup etmektir.

www.felsefeogretmeni.com

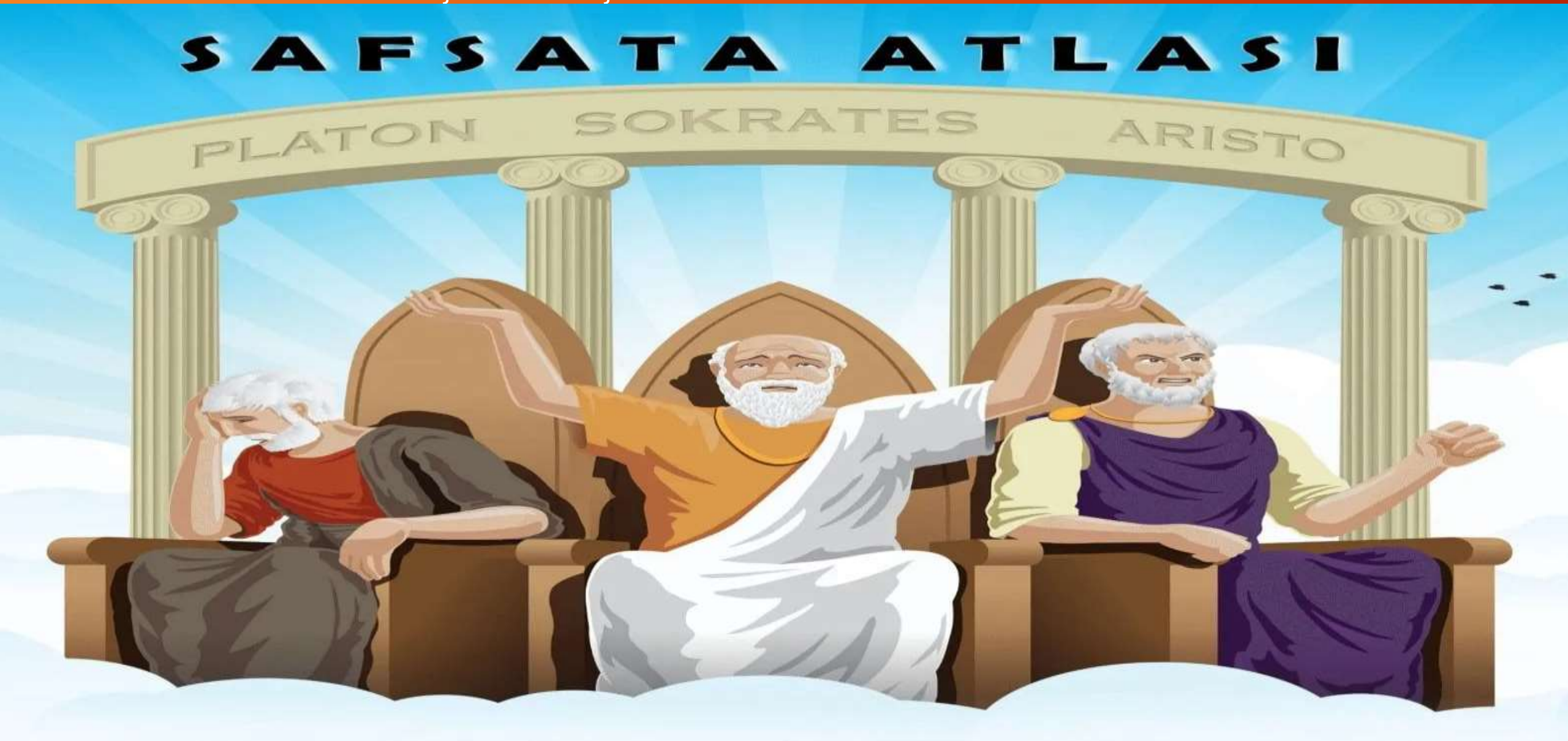
Örn: II. Murat'ın oğlu Mehmet'e (Fatih Sultan Mehmet) yazdığı mektup:

"Padişah sen isen ordunun başına geç, yok padişah ben isem, sana emrediyorum, ordunun başına geç."

www.felsefeogretmeni.com

Safsatalar: Biçimsel olarak doğruya benzer görünen ancak akıl yürütme açısından hatalı olan aldatıcı düşünme biçimleridir.

www.felsefeogretmeni.com